

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

KARTA PRZEDMIOTU

1. Nazwa przedmiotu:	Historia literatury obszaru językowego				
2. Kod przedmiotu:	J-9				
3. Okres ważności karty:	2020-2023				
4. Forma kształcenia:	studia pierwszego stopnia				
5. Forma studiów:	studia stacjonarne				
6. Kierunek studiów:	Filologia (poziom komunikatywny / <u>podstawowy</u>)				
7. Profil studiów:	praktyczny				
8. Filologia:	filologia angielska / filologia germańska / filologia czeska język angielski / <u>język niemiecki</u>				
9. Semestr:	2, 3				
10. Jedn. prowadz. przedmiot:	Instytut Neofilologii				
11. Prowadzący przedmiot:	dr Estera Jasita, mgr Sonia Ciupke				
12. Moduł kształcenia:	<u>obowiązkowy</u> / do wyboru				
13. Symbol modułu:	B				
14. Język prowadzenia zajęć:	polski, niemiecki				
15. Przedmioty wprowadzające oraz wymagania wstępne:					
znajomość podstawowych zagadnień z literaturoznawstwa, dobra kompetencja językowa w języku ojczystym					
16. Cel przedmiotu:					
Celem kursu jest zapoznanie studenta z najważniejszymi zjawiskami zachodzącymi w literaturze, najważniejszymi wiadomościami z zakresu teorii literatury, analizy literackiej, krytyki literackiej i szeroko rozumianej kultury niemieckojęzycznej. Student zapozna się z najważniejszymi utworami literatury niemieckojęzycznej i ich autorami oraz ich tłem społeczno-historycznym od średniowiecza do dwudziestego wieku. Wykłady przewidziane są jako uzupełnienie konwersatoriów z literatury niemieckojęzycznej. W ramach zajęć konwersatoryjnych studenci omawiają przeczytane wcześniej wybrane utwory lub ich fragmenty. Szczególny nacisk kładziony jest na umiejętność interpretacji utworów przy uwzględnieniu ich struktury i treści w kontekście danej epoki literackiej oraz w szerszym kontekście kulturowo-historycznym.					
17. Efekty uczenia się:					
Ozn.	Opis efektu uczenia się	Metoda realizacji efektu	Metody weryfikacji zakładanego efektu	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów dla kierunku studiów
01	Student w zaawansowanym stopniu zna i rozumie miejsce filologii w systemie nauk, jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej oraz jej interdyscyplinarnym charakterze	kolokwium zaliczeniowe, egzamin pisemny	ocena z kolokwium zaliczeniowego o ocena z egzaminu pisemnego	wykład/ ćw./p./w./l.	K_W01 (+)
02	Student ma wiedzę na temat metodologii badań i interpretacji wybranych niemieckich, austriackich i szwajcarskich utworów literackich z uwzględnieniem elementów literaturoznawstwa, kontekstu kulturowego i historycznego.	kolokwium zaliczeniowe, egzamin pisemny	ocena z kolokwium zaliczeniowego o ocena z egzaminu pisemnego	wykład/ ćw./p./w./l.	K_W07 (++)
03	Student zna i rozumie teorie dzieła literackiego (jego odbioru oraz podstawowych pojęć z zakresu poetyki i teorii literatury), przydatne w	esej zaliczeniowy, egzamin	ocena z eseju zaliczeniowego o, ocena z egzaminu	wykład/ ćw./p./w./l.	K_W08 (+++)

	praktycznych zadaniach, które wykonuje filolog	pisemny	pisemnego		
04	Student potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z wybranymi obszarami filologii (językoznawstwo, literaturoznawstwo, translatoryka) w planowaniu pracy indywidualnej oraz w zespole	dyskusja na zajęciach	ocena zaangażowania w dyskusję	wykład/ ćw./p./w./l.	K_U09 (+++)
05	Student potrafi stosować metajęzyk współczesnego literaturoznawstwa w celu jego praktycznego zastosowania w analizie i interpretacji dzieła literackiego podczas pracy jako nauczyciel, tłumacz i/lub filolog-specjalista	esej zaliczeniowy, dyskusja na zajęciach	ocena z eseju zaliczeniowego, ocena zaangażowania w dyskusję	wykład/ ćw./p./w./l.	K_U012 (+++)
06	Student potrafi ocenić poziom swoich kompetencji w zakresie literatury niemieckojęzycznej, pracować w grupie, aktywnie uczestniczyć w dyskusji, formułować obiektywne, przekonujące poglądy/argumenty.	rozmowa	ocena z wypowiedzi ustnej	wykład/ ćw./p./w./l.	K_K01 (++)
18. Formy i wymiar zajęć:		W (15h + 15h), ćw. (30h), warsztaty (30h)			
19. Treści kształcenia:					
<u>Średniowiecze</u>: Europa i Niemcy w średniowieczu; charakterystyka literatury średniowiecza; Minnesang; epos dworski i bohaterski, <u>Renesans</u>: wprowadzenie; reformacja; Luter i jego tłumaczenie Biblii; literatura jarmarczna; farsy, <u>Barok</u>: Niemcy w XVII wieku; status literatury w społeczeństwie; powieść szelmowska; Martin Opitz; Andreas Gryphius, <u>Oświecenie</u>: polityczne i filozoficzne konteksty, kulturowe i literackie dominanty; Georg Christoph Lichtenberg; Gottfried Ephraim Lessing, <u>Romantyzm</u>: epoka „burzy i naporu“; młody Goethe i młody Schiller; klasyka weimarska; <i>Faust</i>; późny romantyzm Joseph von Eichendorff, <u>Junges Deutschland</u>: Biedermeier i Młode Niemcy – kontestacja zmurszałych form społecznych i politycznych; Heinrich Heine; Georg Büchner, <u>Realizm</u>: procesy modernizacji społeczeństwa; powieść i nowela: Theodor Fontane, Theodor Storm; dramat: Friedrich Hebbel; literatura popularna: Karl May, <u>Naturalizm</u>: prolegomena do modernizmu; Gerhart Hauptmann, <u>Modernizm</u>: labilność epoki; symbolizm: Stefan George – Rainer Maria Rilke; Hugo von Hofmannsthal; dekadentyzm oraz modernizm wiedeński; ekspresjonizm; Franz Kafka; Heinrich Mann; Thomas Mann, <u>Republika Weimarska</u>: gwałtowne przemiany cywilizacyjne; Lion Feuchtwanger; Thomas Mann – Hermann Hesse – Robert Musil – Alfred Döblin; „Neue Sachlichkeit” (Nowa rzeczowość); Kurt Tucholsky; dramat: Bertolt Brecht; liryka: Gottfried Benn, <u>Literatura Trzeciej Rzeszy. Literatura emigracyjna</u>: inwazja hordy i motłochu; masowy exodus; Thomas Mann, Anna Seghers, Klaus i Erika Mann, Bertolt Brecht, Stefan Zweig, Lion Feuchtwanger, Carl Zuckmayer, <u>Literatura po drugiej wojnie światowej</u>: literatura RFN; Wolfgang Borchert; Grupa „47”: powojenny gejzer intelektualny; lata sześćdziesiąte i siedemdziesiąte: Heinrich Böll, Günter Grass, Siegfried Lenz, między afirmacją a krytyką: Johannes R. Becher – Heiner Müller – Johannes Bobrowski – Jurek Becker – Erwin Strittmatter – Hermann Kant – Christa Wolf – Volker Braun – Wolf Biermann – Sarah Kirsch – Ulrich Plenzdorf – Christoph Hein, lata osiemdziesiąte i dziewięćdziesiąte; literatura NRD; XXI wiek; literatura szwajcarska; literatura austriacka, Główne elementy struktury dzieła literackiego; Elementy stylistyki; Organizacja brzmieniowa wypowiedzi literackiej. Elementy wersyfikacji; Podział na rodzaje i gatunki literackie; Liryka; Epika; Dramat.					
20. Egzamin:		tak (E–3), za/o			
21. Literatura podstawowa:					

Barner, W. (2006), *Geschichte der deutschen Literatur von 1945 bis zur Gegenwart*, München.
 Czarnecka, M. (2011), *Historia literatury niemieckiej*, Wrocław.
 Honsza, N. (2010), *W blasku epok. Literatura niemiecka od średniowiecza do współczesność*, Łódź.
 Schlosser, H.D. (2006), *dtv-Atlas Deutsche Literatur*, München.
 Schnell, R. (1993), *Geschichte der deutschsprachigen Literatur seit 1945*, Stuttgart.
 Skoczek, T. (red.) (2005), *Historia literatury światowej w dziesięciu tomach*, Kraków.
 Steinecke, H. (red.) (1994), *Deutsche Dichter des 20. Jahrhunderts*, Berlin.
 Heinz A., Detering L.H. (Hg.) (2003), *Grundzüge der Literaturwissenschaft*, München.
 Baasner, R., Maria Zens M. (2005), *Methoden und Modelle der Literaturwissenschaft. Eine Einführung*, Berlin.
 Burzyńska, A., Markowski M.P. (2006), *Teorie literatury XX wieku*, Kraków.
 Culler, J. (1998), *Teoria literatury*, Warszawa.
 Klausnitzer, R. (2004), *Literaturwissenschaft*, Berlin; New York.
 Meid, V. (2004), *Das Reclambuch der deutschen Literatur*, Stuttgart.
 Miodońska-Brookes, E., Kulawik, A., Tatała, M. (1980), *Zarys poetyki*, Warszawa.
 Mitosek, Z. (2005), *Teorie badań literackich*, Warszawa.

22. Literatura uzupełniająca:

Beutin, W., Ehlert, K. (Hg.) (2001), *Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart*, Stuttgart 2001.
 Ganczar, M. (2016), *Historia literatury austriackiej*, Warszawa.
 Grimm, G. E., Rainer M.F. (red.) (1993), *Deutsche Dichter. Leben und Werk deutschsprachiger Autoren vom Mittelalter bis zur Gegenwart*, Stuttgart.
 Honsza, N. (2005), *Deutsche Schriftsteller des 20. Jahrhunderts*, Częstochowa.
 Łukosz, J. (1999), *Oko cyklonu: dialog dzieł literackich: Austria – Niemcy – Szwajcaria*, Wrocław.
 Rogalski, A. (1984), *Przedziwny świat: szkice z dziejów literatury niemieckiej*, Poznań.
 Szyrocki, M., Honsza, N. (1978), *Szkice z literatury niemieckiej XX wieku*, Wrocław.
 Szyrocki, M. (1971), *Historia literatury niemieckiej*, Wrocław.

Bosse, H., Renner U. (Hg.) (1999), *Literaturwissenschaft. Einführung in ein Sprachspiel*, Freiburg im Breisgau.
 Brackert, H., Stückrath J. (Hg.) (1995), *Literaturwissenschaft. Ein Grundkurs*, Reinbek.
 Markiewicz, H. (1980), *Główne problemy wiedzy o literaturze*, Kraków.

23. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się:

Lp.	Forma zajęć	Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta
1	Wykład	30
2	Ćwiczenia	30
3	Laboratorium	
4	Projekt	
5	Warsztaty	30
6	Inne: przygotowanie się do wykładu + czytanie lektur	50
	przygotowanie do panelu dyskusyjnego	14
	przygotowanie do eseju zaliczeniowego	18
	zadania domowe/przygotowanie prezentacji	9
	przygotowanie do testu zaliczeniowego	13
	przygotowanie do egzaminu	14
	egzamin	2
	Suma godzin	210
24. Suma wszystkich godzin:		210
25. Liczba punktów ECTS:		7
26. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego:		3
27. Liczba punktów ECTS uzyskanych w wyniku samodzielnej pracy studenta:		4

28. Kryteria oceniania:		
Efekt uczenia się	Ocena	Opis wymagań
01	bdb	Student ma uporządkowaną wiedzę z zakresu literatury niemieckojęzycznej i literaturoznawstwa oraz w odniesieniu do literatury jako całości, potrafi nie tylko przedstawić dzieło literackie jako element szerszych struktur literackich, opisać prawidłowości, jakim podlegają utwory literackie i określić zależności między literaturoznawstwem, historią literatury a krytyką literacką ale również potrafi opisać prawidłowości charakterystyczne dla współistnienia i ewolucji tych dziedzin, potrafi zdefiniować sfery przenikania się tych dyscyplin, jak również wykazać różnice między nimi, ma wiedzę z zakresu metodologii badań literaturoznawczych.
	db	Student ma uporządkowaną wiedzę z zakresu literatury niemieckojęzycznej i literaturoznawstwa oraz w odniesieniu do literatury jako całości, potrafi przedstawić dzieło literackie jako element szerszych struktur literackich, opisać ogólne prawidłowości, jakim podlegają utwory literackie i określić zależności między literaturoznawstwem, historią literatury a krytyką literacką, ma wiedzę z zakresu metodologii badań literaturoznawczych.
	dst	Student ma podstawową wiedzę z zakresu literatury niemieckojęzycznej i literaturoznawstwa oraz w odniesieniu do literatury jako całości, potrafi przedstawić dzieło literackie jako element szerszych struktur literackich, opisać ogólne prawidłowości, jakim podlegają utwory literackie i określić zależności między literaturoznawstwem, historią literatury a krytyką literacką, ma podstawową wiedzę z zakresu metodologii badań literaturoznawczych.
	ndst	Student nie ma wiedzy z zakresu literatury niemieckojęzycznej i literaturoznawstwa oraz w odniesieniu do literatury jako całości, nie potrafi przedstawić dzieła literackiego jako elementu szerszych struktur literackich, opisać ogólne prawidłowości, jakim podlegają utwory literackie i określić zależności między literaturoznawstwem, historią literatury a krytyką literacką, nie ma podstawowej wiedzy z zakresu metodologii badań literaturoznawczych.
02	bdb	Student ma uporządkowaną wiedzę z zakresu metodologii badań literackich, nie tylko orientuje się w historycznym i kulturowym kontekście rozwoju literatury niemieckiej, austriackiej i szwajcarskiej, lecz także potrafi odnieść się do uwarunkowań społecznych i politycznych.
	db	Student ma uporządkowaną wiedzę z zakresu metodologii badań literackich, dobrze orientuje się w historycznym i kulturowym kontekście rozwoju literatury niemieckiej, austriackiej i szwajcarskiej.
	dst	Student ma wiedzę z zakresu metodologii badań literackich, orientuje się w historycznym i kulturowym kontekście rozwoju literatury niemieckiej, austriackiej i szwajcarskiej.
	ndst	Student nie ma wiedzy z zakresu metodologii badań literackich, nie orientuje się w historycznym i kulturowym kontekście rozwoju literatury niemieckiej, austriackiej i szwajcarskiej.
03	bdb	Student ma uporządkowaną wiedzę z zakresu historii literatury niemieckojęzycznej oraz teorii dzieła literackiego i jego odbioru, potrafi nie tylko wskazać elementy struktury dzieła literackiego w sferze formy i treści i posługiwać się zasobem pojęciowym teorii dzieła literackiego, lecz także orientuje się w organizacji językowej i potrafi określić funkcję wybranych utworów literackich.
	db	Student ma uporządkowaną wiedzę z zakresu historii literatury niemieckojęzycznej oraz teorii dzieła literackiego i jego odbioru, potrafi wskazać główne elementy struktury dzieła literackiego w sferze formy i treści i posługiwać się zasobem pojęciowym teorii dzieła literackiego w odniesieniu do wybranych utworów literackich.

	dst	Student ma wiedzę z zakresu historii literatury niemieckojęzycznej oraz teorii dzieła literackiego i jego odbioru, potrafi wskazać główne elementy struktury dzieła literackiego w sferze formy i treści i posługiwać się podstawowym zasobem pojęciowym teorii dzieła literackiego w odniesieniu do wybranych utworów literackich.
	ndst	Student nie ma wiedzy z zakresu historii literatury niemieckojęzycznej oraz teorii dzieła literackiego i jego odbioru, nie dysponuje podstawowym zasobem pojęciowym teorii dzieła literackiego w odniesieniu do wybranych utworów literackich.
04	bdb	Student potrafi samodzielnie dobierać i stosować różnorodne metody, procedury i praktyki w poszerzonym zakresie w analizie wybranych utworów literackich zaliczonych do różnych rodzajów i gatunków literackich.
	db	Student potrafi samodzielnie dobierać i stosować metody, procedury i praktyki niezbędne w analizie wybranych utworów literackich zaliczonych do różnych rodzajów i gatunków literackich.
	dst	Student potrafi tylko w podstawowym zakresie samodzielnie dobierać i stosować metody, procedury i praktyki potrzebne w analizie wybranych utworów literackich zaliczonych do różnych rodzajów i gatunków literackich.
	ndst	Student nie potrafi samodzielnie dobierać i stosować metod i procedur potrzebnych w analizie wybranych utworów literackich zaliczonych do różnych rodzajów i gatunków literackich.
05	bdb	Student posługuje się językiem specjalistycznym w stopniu zaawansowanym w trakcie analizy wybranych dzieł literackich.
	db	Student dobrze posługuje się językiem specjalistycznym w trakcie analizy wybranych dzieł literackich.
	dst	Student posiada podstawowe umiejętności posługiwania się językiem specjalistycznym w trakcie analizy wybranych dzieł literackich.
	ndst	Student nie posługuje się językiem specjalistycznym w trakcie analizy wybranych dzieł literackich.
06	o.	Student potrafi ocenić poziom swoich kompetencji w zakresie historii literatury niemieckojęzycznej oraz literaturoznawstwa, potrafi pracować w grupie, uczestniczy w dyskusjach, formułuje poglądy/argumenty.
	no.	Student nie potrafi ocenić poziomu swoich kompetencji w zakresie historii literatury niemieckojęzycznej oraz literaturoznawstwa, nie potrafi pracować w grupie, nie uczestniczy w dyskusjach.
29. Uwagi:		

Zatwierdzono:

.....
(data i podpis prowadzącego)

.....
(data i podpis)